

WERKPAK

‘Met Amerikaanse kleren verzacht ik het leed dat ik hier woon, en niet in Amerika’

Robert Vuijsje (1970), schrijver

„Dit colbert heb ik gekocht in een winkelcentrum net buiten Miami. Het is van de Joodse ontwerper Calvin Klein, wat me aanspreekt. Het is mijn mooiste jasje en ik draag het wanneer ik in functie moet verschijnen. Als schrijver in functie hoor je namelijk een grotemensenindruk te maken. Ik heb een stuk of zeven, acht nette jasjes in mijn kast hangen.

„De broek is van Rocawear – het kledingmerk van Jay-Z – en hij valt vrij wijf. Dat voelt veel prettiger dan een broek van Levi's of een ander merk dat voor blanken is gemaakt, die zitten namelijk veel strakker. Waarschijnlijk heb ik 'm gekocht in Memphis, Tennessee. Daar heb ik een jaar gestudeerd en dat is sindsdien mijn stad. Ik ga er sowieso ieder jaar heen, dus daar komt het grootste deel van mijn kleding vandaan.

„In Nederland kom ik nooit in kledingwinkels. In Amerika heb je van die shopping malls waar heel veel winkels heel dicht bij elkaar zitten. Daar kan ik in één dag inkopen doen voor een heel jaar, dat scheelt tijd. Ik schat dat ik per keer zo'n duizend euro uitgeef.

„Alleen maar Amerikaanse kleren dragen heeft ook een psychologisch effect: in Amerikaanse kleren voel ik me Amerikaans. Daarmee verzacht ik het leed dat ik hier woon, en niet in Amerika. Ik rijd ook een grote Amerikaanse auto, elke keer als ik instap, krijg ik daar een goed gevoel door.

„Bijna alle kleren in mijn kast zijn zwart of donkerblauw. Ik heb het idee dat mensen die altijd gele of rode kleren dragen meer outgoing zijn. Ikzelf ben niet iemand die altijd op de voorgrond hoeft te treden. Maar ik vind het vooral gewoon mooie kleuren. Zo heb ik wel twintig verschillende zwarte overhemden – of nes, dat is eigenlijk nog een te lage inschatting.

„Deze witte gympan van Adidas zijn mijn lievelingsschoenen. Ze hebben een motiefje en een goud embleempje op de veters en zijn daardoor net iets mooier dan normale. Ik heb een aversie tegen nette schoenen. Ik ben 42, en als je dan nette schoenen aantrekt, ben je ook echt 42. Ik probeer mezelf wijs te maken dat zolang ik sneakers blijf dragen, ik jong blijf.”

Nathalie Wouters

Omarm je auto

Wie weet nog hoe je een band verwisselt of de koplampen afstelt? De cursus ‘Pech onderweg’ brengt de mens nader tot de machine.

tekst Martine Kamsma illustratie Marike Knaapen

Je kunt twintig jaar autorijden zonder te weten hoe je een band verwisselt of hoe je je accu weer aan de praat krijgt. Dat kan. En dat maakt je niet per se een slechter mens. Maar zoals sommige vegetariërs hun superioriteitsgevoel niet kunnen verbergen als iemand anders het mes in een entrecote zet, zo kom je ook wel eens een monteur tegen die het zichtbaar niet kan verdragen als het antwoord op de vraag ‘Hoe vaak peil je je olie?’ luidt: „Eh...moet dat?”

Uit de bestseller *Zen en de kunst van het motoronderhoud*: „Werken aan een motor, goed werken, ervoor zorgen, betekent dat je onderdeel van een proces wordt, dat je diepe mentale rust bereikt. De motor is primair een mentaal fenomeen.” Volgens de auteur, Robert M. Pirsig, moet je de techniek omarmen, aandacht geven aan de materie, die met geduld proberen te doorgronden en er goed voor zorgen. Boeddha is een motorblok. Zo iets. Ik nam dat niet te letterlijk. Kwaliteit nastreven bij het bakken van een taart of het schrijven van een tekst, à la. Maar zelf onder de motorkap duiken? Waar zit eigenlijk het knopje van de motorkap? En waar is het bockje waarin staat waar het knopje van de motorkap zit?

Zo kun je jaren vrolijk rondrijden. En toen kocht ik mijn nieuwe oude auto. Een dertien jaar oude Volkswagen Golf station. Mijn vorige, een Polo, was net zo oud, maar kwiek, goedgemutst en hij had altijd zin in een uitje. Niet door technisch falen, maar door een lullig botsinsje kwam hij aan zijn einde. De Golf is een chagrijn. Moppert al bij het starten. Spuurtert als hij rond de 50 rijdt. Begint te

grommen bij 110. Korte ritjes, lange stukken, remmen of stilstaan: altijd die negatieve ondertoon. Ik vertrouw hem voor geen meter. Maar hij moet ons wel naar de Ardèche brengen. En als hij niet wil, zal ik hem moeten dwingen. De techniek omarmen en doorgronden hoeft misschien niet, maar een oververhitte motor kunnen laten afkoelen op de D104 tussen Valence en Privas is misschien geen overbodige vaardigheid.

Van 1961 tot in de jaren negentig hielp de ANWB zijn leden sleutelangst te overwinnen, op het hoogtepunt wel 11.000 automobilisten per jaar. Maar de mens is steeds verder van de machine geraakt, en de ANWB ging met zijn tijd mee en liet de cursussen over aan garagisten met zendingsdrang en hobbyclubs.

Zondagochtend, Nieuwegein. Indachtig het motto van Amerikaanse burgemeesters bij orkanen – *hope for the best, prepare for the worst* – zit ik in een kantine boven een garage in Nieuwegein. Hier kunnen werknemers van PostNL en KPN aan hun auto sleutelen bij de Auto Hobby Club Utrecht – een relict uit de PTT-tijd. En hier worden cursussen gegeven aan mensen die op wereldreis gaan met een fourwheeldrive en die in de Sahara een motorblok uit elkaar moeten kunnen peuteren, en aan mensen die nog niet eens weten wat een thuisbrengertje is, laat staan waar ze die kunnen vinden. Ik bevind me in die laatste groep: we zijn hier voor de cursus ‘Pech onderweg’. In de kring stellen we ons voor: de eigenaren van een Peugeot 206, een Opel Astra en een Jaguar en meerdere busjesrijders: twee Westfalia's en een Ford Transit uit 1981. De eigenares van de Transit, met roodgelakte nagels, is zelf uit 1992.

De cursus wordt gegeven door twee monteurs met een geruststellend aura. Ze komen uit het technisch onderwijs en gaven eerder weekcursussen aan Artsen Zonder Grenzen. In tegenstelling tot veel garagisten geven de docenten de clue-loze autobezitter niet het gevoel dat ze inferieure mensen zijn. Al in de kring durven we te zeggen dat we hier zijn omdat we niets weten. Al is niets weten een relatief begrip. De eigenaren van één van de Westfalia-campers hebben eigenhandig al een versplinterde cilinderkop en een losse uitlaat

vervangen. Ik wist zelfs niet dat voor het losmaken van lichtmetalen velgen speciale sleutels nodig zijn (dus dát is dat ding dat thuis op de fruitschaal ligt). En later zien we dat er geen olie in mijn auto zit. Geen drup. De superieure garagist zou diep zuchtend zijn hoofd schudden. Onze docent zegt: „Een wonder! De eerste auto die zonder olie rijdt!” Later vertelt hij over viscositeit, over oxidatiestabiliteit, over het verschil tussen SAE 10W/30 en SAE 20W/50. Wat ik ervan heb onthouden, is dat je voor een oude auto geen dure olie nodig hebt en dat zonder olie alles kapot gaat.

Gedurende de cursusdag blijkt de groep – misschien gaat dit op voor autobezitters in het algemeen – te bestaan uit twee soorten mensen. Mensen die echt een diepere verbintenis met hun auto willen aangaan, en de anderen. Tijdens de cursus blijkt ook dat mensen met oudere auto's sneller tot de ziel van hun auto kunnen doordringen. Bij nieuwe auto's zijn alle onderdelen afgeschermd, om een lampje te verwisselen moet soms de hele bumper craf. Bij het oude Transit-busje zie je de V-snaar niet alleen zo liggen, je kunt je zelfs voorstellen dat je die zelf zou kunnen aanspannen. In oude auto's is bijna alles mechanisch, in een nieuwe Audi A8 zitten wel 1.200 computeronderdelen. Dan heb je niets aan liefdevolle toewijding en de reparatiehandboeken van Haynes.

De bezielde autobezitters leren op deze dag onderdelen herkennen, belangrijke onderdelen controleren en vervangen, ze leren hoe je koplampen zo afstelt dat je je tegenligger niet verblindt. Ze leren dat ze hun auto niet hoeven te vrezen, dat zelf sleutelen vooral een kwestie is van durven en doen. Ze worden zo aangeraakt dat ze meteen zin krijgen in de weekcursus in de zomer, waarbij je in zeven dagen je hele auto uit elkaar schroeft en eigenhandig weer in elkaar leert zetten. De anderen leren dat ze een nieuwe kruissleutel moeten kopen en de fruitschaal moeten opruimen. Op de terugweg kopen zij bij Aldi voor 10 euro 5 liter motorolie.

Reconrult organiseert uiteenlopende dagcursussen (110 euro), en in de zomer een weekcursus autosleutelen in Holthees (680 euro). www.autosleutelcursus.nl

Voorbereid op pech onderweg

Thuis doen

Neem het instructieboekje van de auto door (en leg het terug in de auto). Zet het nummer van de alarmdienst in je telefoon.

Meenemen

Krik met houten plankje (om de krik op te zetten als je in de berm staat), kruissleutel, sleeptouw, veiligheidsdies, gevarendriehoek, water. Eventueel: brandblusser, assteun, zekeringen, lampjes, olie, startkabels, reservesleutel. Neem als reservewiel liefst geen thuisbrenger mee (max. 80 km/u), maar een volwaardig exemplaar, vooral voor caravan of aanhanger.

Verplicht

In Frankrijk moet iedere auto een blaastest aan boord hebben, in veel landen is een verbanddoos verplicht.

Pech op de snelweg

Trek het hesje aan. Zet de gevarendriehoek 30 meter achter de auto. Til kinderen over de vangrail. Ga niet sleutelen op een smalle strook langs de snelweg als je niet dood wilt. Vraag in dat geval liever hulp via het nummer dat je thuis al in je telefoon hebt gezet.

Lekke band

De krik en sleutel die standaard bij de auto worden geleverd, zijn vaak onhandig en ze breken snel. Koop daarom een kruissleutel (minder spierballen nodig) en een deugdelijke krik om het risico te verkleinen dat het volle gewicht van de auto op je voet komt. Zoek onder de auto de uitsparing waar je de krik moet plaatsen, die plek is extra verstevigd (en gebruik eventueel een assteun voor extra veiligheid).

Kokende motor

Stop meteen (op een veilige plek). Zet de motor uit, de verwarming op de hoogste temperatuur en op de hoogste blaasstand. Laat de motor minstens een kwartier afkoelen. Draai behoedzaam, met een doek om je hand, de dop van de koelvloeistoftank: die is loeiheet, de vloeistof kan eruit spuiten en brandwonden veroorzaken. Vul indien nodig bij, desnoods met kraanwater.

Bel de wegenwacht

De ANWB-zomertopdrie:
1. Auto start niet (accu, startmotor, dynamo)
2. Motor stottert
3. Problemen met koppeling en versnellingsbak

Driedubbel verzekerd

Doordat er voor pechhulp in het

buitenland meerdere wegen naar Rome leiden, zijn veel mensen oververzekerd. Zowel de reis- als de autoverzekering kunnen hulp bij pech in het pakket hebben. En dan zijn veel mensen ook nog lid van de ANWB. Eigenaren van een nieuwe auto hebben bovendien mogelijk recht op pechhulp via de mobiliteitsgarantie van de dealer. Ook voor rechtsbijstand kun je zo dubbel verzekerd zijn. Met het uitvloeien van al die polissen en dubbel betaalde premies kun je de cocktails aan de Côte d'Azur terugverdienen.

Niet verzekeren kan ook

Uit onderzoek van de Consumentenbond blijkt dat de kans op pech onderweg eens in de 13 jaar is. Gemiddeld. Op vakantie gaan zonder pechverzekering is dus ook een optie. Vooral bij nieuwere auto's.